

Organizacja Europejskich Instytutów Onkologii 30 lat działalności

Andrzej Kułakowski

The Organization of European Cancer Institutes – OEI thirty years of activity

Historia

Od połowy XX wieku rosła świadomość konieczności lepszej wielostronnej współpracy europejskich instytucji w zwalczaniu chorób nowotworowych. Wzorem były osiągnięcia Stowarzyszenia Amerykańskich Instytutów Raka (AACI), powstałego w 1959 r. i koordynującego wszystkie programy onkologiczne w USA. 26 października 1977 r. w Wiedniu zebrało się 60 wiodących europejskich onkologów pod przewodnictwem prof. Denoix, który poinformował, że Międzynarodowa Unia Przeciwrakowa (UICC) poprzez Program Międzynarodowej Współpracy (CICA) będzie promować współpracę centrów i instytutów na polu walki z rakiem. Plan działania przygotowało na 12. Kongresie UICC w Buenos Aires w 1978 r. 6 dyrektorów z zachodniej i wschodniej Europy.

14 maja 1979 r. w Dubrowniku Prezydent UICC – profesor Umberto Veronesi powołał „Organization of European Cancer Institutes” (Ryc. 1). Pierwsze Zebranie Ogólne członków OEI, organizacji zrzeszającej dyrektorów centrów i instytutów onkologii w Europie, miało miejsce w maju 1980 r. na wyspie Rodos. Stronę polską reprezentował prof. Tadeusz Koszarowski. Każdego roku organizowane są Zebrania Ogólne, w których uczestniczą dyrektorzy i przedstawiciele coraz większej liczby instytucji z zachodniej, środkowej i wschodniej Europy.

Poniżej przedstawiona jest lista prezydentów OEI oraz miast, w których odbywały się Zebrania Ogólne.

Cele i organizacja

Głównym celem OEI jest poprawa kontaktów, wymiany informacji oraz współpracy pomiędzy europejskimi instytucjami onkologii. OEI działa w powiązaniu z UICC i CICA poprzez swoją siedzibę w Genewie. Organizacja współdziała z podobnymi regionalnymi organizacjami w innych częściach świata (np. z ELC – Europejskimi Liganami Przeciwnowotworowymi).

Każdy europejski instytut może być członkiem OEI. Obecnie do OEI należy 68 instytutów z 29 krajów.

Prezydenci OEI	Rok	Miasta zebrań ogólnych
H. Wrba (Austria)	1979	Dubrownik, (Jugosławia) Chorwacja
U. Veronesi (Włochy)	1980	Rodos, Grecja
H. Wrba (Austria)	1981	Sutton, Anglia
	1982	Moskwa, (ZSRR) Rosja
C. Lagarde (Francja)	1983	Bordo, Francja
	1984	Mediolan, Włochy
	1985	Budapeszt, Węgry
J. Einhorn (Szwecja)	1986	Heidelberg, Niemcy
	1987	Bratysława, (Czechosłowacja) Słowacja
	1988	Ankara, (Turcja)
S. Eckhardt (Węgry)	1989	Bruksela, Belgia
	1990	Rzym, Włochy
Sir W. Bodmer (Wielka Brytania)	1991	Manchester, Anglia
	1992	Amsterdam, Holandia
	1993	Oporto, Portugalia
H. zur Hausen (Niemcy)	1994	Berlin, Niemcy
	1995	Lublana, Słowenia
	1996	Ateny, Grecja
A. Kułakowski (Polska)	1997	Lozanna, Szwajcaria
	1998	Sztokholm, Szwecja
	1999	Lizbona, Portugalia
G. Storme (Belgia)	2000	Walencja, Hiszpania
	2001	Mediolan, Włochy
	2002	Lizbona, Portugalia
T. Tursz (Francja)	2003	
	2004	
	2005	Ateny, Grecja
U. Ringborg (Szwecja)	2006	Izmir, Turcja
	2007	Kopenhaga, Dania
M. Pierotti (Włochy)	2008	Genewa, Szwajcaria

Ryc. 1. Znak graficzny OECI

Doroczne Zebranie Ogólne jest najwyższą władzą organizacji. Poza częścią naukową, zaproponowaną przez instytut pełniący rolę gospodarza, odbywają się dyskusje, przyjęcia nowych członków oraz wybory władz.

Prezydent i Komitet Wykonawczy wybierany jest na trzy lata. Komitet Wykonawczy, składający się z kilku członków, koordynuje działalność organizacji, zbierając się co najmniej na dwóch posiedzeniach w roku. W skład Komitetu Wykonawczego wchodzi przedstawiciel UICC/CICA oraz sekretarz afiliowany przy UICC – do roku 2000 Archie Turnbull, a obecnie pani Isabel Mortara. Powoływane są również komitety tematyczne, które mają własny tryb zebrań.

Dotychczasowa działalność

W pierwszych latach skierowano wysiłki na budowę związków z Unią Europejską i krajami wschodniej i centralnej Europy.

Programy współpracy dotyczyły badań nad rodzinnym rakiem jajnika, zakazu palenia tytoniu oraz pomocy finansowej dla instytutów onkologii. OECI zwróciła się do rządów wszystkich krajów o powołanie Narodowych Programów Walki z Rakiem.

W 1985 r. powstała Grupa Patologów zajmująca się problemami klasyfikacji i poprawy metod diagnostyki, technologii i informacji molekularnych dla oceny prognozy i możliwości terapii indywidualnej. Innym programem jest „współczesna telepatologia”, umożliwiająca konsultacje pomiędzy instytutami za pomocą elektronicznych środków przekazu.

Organizowane są kursy i sympozja dotyczące nowych technologii w diagnostyce i prognozowaniu chorób nowotworowych. Współpraca naukowa dotyczy wymiany świeżych materiałów tkankowych oraz mrożonych, składanych w biobanku tkankowym „TuBaFrost”. Grupie przewodzili tak doświadczeni patolodzy, jak prof. Gusterson, Soares i Lombard-Bosch.

Ważnym i oczekiwanym przez wszystkich był program wytycznych i rekomendacji w rozpoznawaniu i leczeniu nowotworów dla wszystkich ośrodków europejskich. Na podstawie zaleceń federacji centrów francuskich i amerykańskich opracowano rekomendacje we wszystkich językach europejskich, które miały następnie służyć opracowaniu rekomendacji w każdym kraju. Od 2006 roku działa komitet (przewodniczący T. Tursz) CoCanCPG – Coordination of Cancer Clinical Practice Guidelines, który koordynuje tę działalność. Stosownie do zaleceń i rekomendacji oczekuje się, że wszystkie dane o rozpoznaniu i wynikach leczenia stworzą europejski jednolity rejestr – European Cancer Data Base (CECDB), oparty na TNM i ICUD. Według OECI najlepszą formą organizacyjną w wielodyscyplinarnym podejściu do diagnostyki, leczenia, wdrożenia badań podstawowych i edukacji jest Wielodyscyplinarne Cen-

Ryc. 2. Członkowie Komitetu Wykonawczego OECI w Bledzie 1995 r.

trum Onkologii – Comprehensive Cancer Center (CCC). W 2007 r. „Deklaracja Sztokholmska” OECI określiła warunki akredytacji członków spełniających kryteria CCC. Będzie to wielka pomoc dla europejskich instytutów, które w przyszłości stworzą sieć ogólnoeuropejską. OECI wystąpi o fundusze z Unii Europejskiej.

Opracowano również nową wersję programu tworzenia CCC i warunków, jakim takie Centra powinny odpowiadać. Możliwość nowoczesnej komunikacji, współpracy naukowej i wymiany doświadczeń zapewniona będzie przez rozwijany program „Telematics and Telemedicine”. Inne programy koordynują badania przedkliniczne i kliniczne, edukację, zarówno społeczną, jak i szkoły onkologii i specjalistów, problemy kosztów leczenia oraz zagadnienia etyczne.

Konieczne jest podejście globalne, wielospecjalistyczne, aby szybko przenosić osiągnięcia badań podstawowych do praktyki klinicznej. Jedyną drogą do osiągnięcia tego jest ścisła współpraca CCC – Wielodyscyplinarnych Centrów Onkologii, czemu służyć ma OECI.

W czasie mojej 10-letniej pracy w OECI dane mi było współpracować ze znakomitymi onkologami europejskimi: V. Veronesi, S. Eckardtem, Sir W. Bodmerem, H. zur Hausenem, G. Storme, T. Turszem, U. Ringborgiem, S. Kinslandem i V. Veloso (Ryc. 1).

Ubolewać należy, że mimo iż należymy do Unii Europejskiej i posiadamy dobrze zorganizowaną krajową sieć centrów onkologii, tak niewielu polskich onkologów działa w europejskich organizacjach (dotychczas w OECI – T. Koszarowski, J. Steffen, A. Kułakowski, W. Olszewski). Polska onkologia potrzebuje większej integracji z centrami europejskimi i lepszej współpracy w ramach tworzącej się europejskiej sieci centrów onkologii.

Prof. dr hab. med. Andrzej Kułakowski
Warszawa